

TÜRK CUMHURİYETLERİNDEN GELEN ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN YALNIZLIK DÜZEYLERİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER VE YALNIZLIK SORUNLARININ TÜRKİYE'DE YETİŞEN ÖĞRENCİLERLE KARŞILAŞTIRILMASI

Yrd Doç Dr.Şüheda ÖZBEN
DEÜ.Buca Eğitim Fakültesi
Eğitim Bilimleri Bölümü

ÖZET

Bu çalışmada Türk Cumhuriyetlerinden gelen ve Türkiye' deki Üniversitelerde okuyan öğrencilerin yalnızlık düzeylerini etkileyen faktörler incelenmiş ve yalnızlık düzeyleri Türkiye' de yetişen öğrencilerle karşılaştırılmıştır.

Örneklem grubu ,Türk Cumhuriyetlerinden gelen 45, Türkiye'den 45 olmak üzere toplam 90 üniversite öğrencisinden oluşturulmuştur.

Veri toplama aracı olarak UCLA Yalnızlık Ölçeği (University of California Los Angeles Loneliness Scale – UCLA-LS) ve kişisel bilgi formu kullanılmıştır.Elde edilen verilerin çözümlenmesinde varyans analizi tekniğinden yararlanılmıştır. Analiz sonuçlarına göre yalnızlık düzeyleri erkeklerin kızlardan; Türkiye'de yaşamaktan memnun olmayanların, olanlardan; Türkiye'de kendisini yabancı ve kötü hissedenlerin , hissetmeyenlerden, insanlarla ilişki kurmada zorluk çekenlerin, çekmeyenlerden anlamlı derecede yüksek olduğu görülmüştür. Ayrıca Türk Cumhuriyetlerinden gelen öğrencilerin yalnızlık düzeyleri, Türk öğrencilerin yalnızlık düzeylerinden anlamlı derecede daha yüksek çıkmıştır.

Anahtar sözcükler: Yalnızlık,üniversite öğrencileri,Türk Cumhuriyetleri

ABSTRACT

In this study the students who are from various Turkish Republics and attending Turkish Universities were compared with native Turkish students in their level of loneliness.

The sample consisted of a total of 90 University students, of which 45 were Turkish students and 45 were from various Turkish Republics.

Data were collected through the use of two instruments:University of California Los Angeles Loneliness Scale(UCLA- LS) and Personal Information Sheet. F-test and t – test were used to analyse the data.The results show that the level of loneliness was higher in males than female students. Also , the students who were satisfied with living in Turkey. Student who felt themselves as foreigners ; students who had difficulty in establishing relationships with others had high level of loneliness, Students from various Turkish Republics had higher level of loneliness as compared to Turkish students .

Keywords: Loneliness,University students,Turkish Republics

GİRİŞ

İnsan ilişkileri toplumdaki topluma ve bir toplum içinde zamanla değişmektedir.. Bilim ,teknoloji, sanat,ekonomi ve iletişim alanındaki gelişmeler bu ilişkilere yansımaktadır. Yaşanan insan ilişkilerine bağlı olarak ortaya çıkan duygulardan biri de yalnızlık duygusudur. Peplau ve Perlman yalnızlığı şöyle tanımlamıştır: “ Yalnızlık, kişinin sosyal ilişkiler ağının , kişinin arzu ettiğiinden daha küçük ya da daha az doyumlu olarak algılamasına bağlı yaşadığı bir duygudur”. O halde , yalnızlık,bireyin kişisel ve subjektif olarak yaşadığı bu sosyal yoksunluğa gösterdiği duygusal bir tepkidir (Bilgin; 1988:130). Weis iki çeşit yalnızlıktan söz etmektedir. Bunlardan biri olan sosyal soyutlanmada(social isolation) kişinin kendini yalnız ve doyumuz hissetmesinin nedeni , arkadaş ve tanıdıklarından oluşabilecek sosyal ilişkiler ağının yetersiz olmasıdır; yalnızlığın diğer çeşidi olan duygusal soyutlanmada (emotional isolation) kişinin derin bir duygusal yaşantı gereksinmesini karşılayamamasıdır. Kısaca ihtiyacımız olduğunu hissettiğimiz bir ilişkiye yeterli derecede sahip değilseniz, çevremizdeki sosyal yaşamımız ne denli ödüllendirici olursa olsun, yalnızlık duygularını yaşamak kaçınılmaz olur (Brehm,1985:311).

Genel olarak insanlar kendilerini yalnızken sıkıntılı, stresli, doyumsuz ve yoksun olarak hissederler. Buna karşın yalnızlık duyguları aynı değildir. İnsanlar farklı ortamlarda farklı yalnızlık duyguları yaşayabilirler. Rubenstein, Shaver ve Peplau , yalnızlık üzerine yaptıkları bir çalışmada yalnızlık çeken insanların 1. Çaresizlik, 2. Sıkıntı, 3. Kendini aşağılama, 4. Depresyon tepkileri içinde olduklarını belirlemişlerdir (Brehm, 1985: ss 311-332) . Yalnızlık ile kaygı, depresyon, stres ve benlik saygısı, utangaçlık, kişiler arası saldırganlık arasında anlamlı bir ilişki vardır (Jones, Freemon, Goswick;1981). Hojat yalnızlık ile depresyon, kaygı, nörotizm arasında pozitif; benlik saygısı ve dışa dönüklük arasında negatif korelasyon bulmuştur (Hojat;1982:97). Yalnızlıkla olumsuz benlik kavramı, daha az uyum ve daha çok ben-merkezlilik arasında ilişki vardır (Goswick ve Jones , 1981:237-240).

Araştırmacılar yalnızlığı oluşturan faktörlerin kültürden kültüre genel olarak değişmediğini bulmuşlardır (Jones ve diğerleri, 1985: 1503-1511).

Genç ergenlerin yalnızlık duyguları, onların kimlik arayışı içinde olmaları ve birçok zorlukları yaşamalarıyla açıklanabilir. Belirli bir benlik anlayışının olmayışı, kişinin diğerleri tarafından kabulünü güçleştirmektedir. Yine, gençler yeni ilişkiler geliştirme ve sosyal ortamlar keşfetme çabası içerisindeyler. Böylece yeni ortamlar yalnızlık duygusunu beraberinde getirebilir. Ayrıca gençlerin ilişkilerinde beklentileri yaşlılarınkinden daha fazladır. Bunların karşılanamayışı da bir başka neden olabilir. Anne- babaları boşanmış olan insanların boşanma yaşamayanlara oranla kendilerini daha çok yalnız hissettikleri görülmüştür. Ayrıca boşanmanın, çocuğun erken yaşlarında oluşu da yalnızlığı artırmıştır. Bu farklılık anne – babanın ölümle kaybında görülmemiştir, asıl yalnızlığa neden olan etkenin boşanma olduğu saptanmıştır.

Yalnızlığın Nedenleri

I. Sahip olduğumuz ilişkilerde yetersizlikler: Bu durumla ilgili olarak yalnızlığın nedenleri beş kategoride sınıflandırılmıştır.

1. Yabancılaşma; farkı hissetme, anlaşılma, ihtiyaç duyulmama;
2. Birilerine bağlı olmama; evli olmama, karşı cinsten arkadaşı olmama, eşten veya sevgiliden ayrı olma;
3. Tek başına olma ; Boş bir eve gelme ve yalnız olma gibi;
4. Zorunlu ya da zorla soyutlanma: eve kapatılma, hastanede yatıyor olma, seyahat etmeme;
5. Yerinden olma (Dislocation): evden uzak olma, yeni bir okula ya da işe başlıyor olma, sık sık yer değiştirme, sık sık seyahat etme;

II. İlişkilerimizde olmasını istediğimiz değişiklikler: İlişkilerimiz hakkındaki fikirlerimizin değişmesi de zaman içinde yalnızlığa neden olabilir. Bunun sebeplerinden biri, ruhsal durumumuzun ve davranışlarımızın değişmesidir. Mutluyken istediğimiz ilişkiler ile sıkıntılıyken istediğimiz ilişkiler birbirinden farklı olabilir. Yaşın ilerlemesi ile daha önceden tatmin edici olan arkadaşlıklar , sonraları bu etkisini yitirebilir. Nedeni ne olursa olsun, ilişkilerimiz hakkında olmasını istediğimiz değişiklikler oluşmazsa, sonuçta yalnızlık hissetme olasılığı artabilir.

III. Kişisel özellikler: Yalnızlık hisseden insanların ortak bazı kişisel özellikleri şunlardır:

1. Düşük benlik saygısı;
2. Başkalarına yönelik olumsuz değerlendirme;
3. Başkalarından olumsuz değerlendirilme beklentisi içinde olma;
4. Düşünce ve fikirlerine olan güvensizlik;
5. Çekingenlik;
6. Sosyal tepkide bulunamama;
7. Sosyal duyarsızlık (Kişiler arası ilişkilerde);
8. Karşı cinsten arkadaş(partner) ile sıkı ilişki kurmadan kaçınma (Brehm,1985: 319-322).

İnsanların, kendilerini neye göre “yalnız” olarak tanımladıklarını anlamak için Peblau ve arkadaşları tarafından yapılan bir seri araştırmaya göre : Bazı öğrenciler yalnızlıkları için “içsel” açıklamalar getirmişler ve bu durumlarını kişiliklerine atfederek, kendilerini utangaç, çirkin, sosyal açıdan beceriksiz ya da arkadaş edinmekten korkan kişiler olarak değerlendirmişlerdir. Diğerleri, örneğin, üniversitenin çok büyük oluşu, çok sayıda sosyal kliklerin bulunuşu ve insanlarla tanışma olanaklarının çok kısıtlı oluşu gibi “dıştaki” bazı nedenlere bağlamışlardır. Ankete cevap veren bu öğrenciler yalnızlıklarının sürekliliğini ya da geçiciliğini algılayışları açısından da farklılaşmışlardır. Kişinin kendi

çirkinliğine ya da hoş olamayan kişiliğine bağlı yalnızlık durumu "kalıcı"; çaba göstermeme ve istikrarsız nedenlere bağlı yalnızlık ise "geçici" ya da "değişken" olarak değerlendirilmiştir (Bilgin; 1988:134).

2. YÖNTEM

Araştırma Grubu

Araştırmaya Türk Cumhuriyetlerinden gelen 45 (kız : 22, erkek 23) Türkiye'de yetişen 45 (kız: 24, erkek : 21) olmak üzere toplam 90 öğrenci katılmıştır. Araştırma grubu, araştırmaya gönüllü olarak katılmak isteyen öğrencilerden tesadüfi olarak oluşturulmuştur. Öğrencilerin yaşları 18-26 arasında dağılmaktadır (%34'ü 20, %20'si 21, % 18'i 19, % 9'u 22, % 8'i 18, % 7'si 23 yaşlarında, diğerleri 24 yaş ve üstündedir).

Veri Toplama Araçları

UCLA Yalnızlık Ölçeği (University of California Los Angeles Loneliness Scale) bireyin yalnızlık düzeyini ölçmek amacıyla Russell, Peplau ve Ferguson (1978) tarafından geliştirilmiştir. Daha sonra bu ölçek Russell, Peplau ve Cutrona (1980) tarafından revizyondan geçirilerek bugün kullanılan formu hazırlanmıştır. UCLA-LS 10'u düz ve 10'u ters yönde kodlanmış 20 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin 1, 4, 5, 6, 9, 10, 15, 16, 19 ve 20. maddeleri olumlu; 2, 3, 7, 8, 11, 12, 13, 14, 17, ve 18. maddeleri olumsuz ifadelerdir. Puanlamada olumlu ifadeleri içeren maddeler "hiç yaşamam" (4), "nadiren yaşarım" (3), "Bazen yaşarım" (2), "sık sık yaşarım" (1); olumsuz ifadeleri içeren maddeler "hiç yaşamam" (1), "nadiren yaşarım" (2), "bazen yaşarım" (3), "sık sık yaşarım" (4) olarak puanlanmaktadır. Bireyin aldığı puanlar toplanarak yalnızlık puanı elde edilir. Bu puanın yüksek olması, yalnızlık düzeyinin yüksek olduğunu gösterir.

Kişisel Bilgi Formu

Türk Cumhuriyetlerinden gelen üniversite öğrencilerine kişisel bilgi formuyla cinsiyeti, geldiği ülke, kaç yıldır Türkiye'de olduğu, Türkiye'de yaşamaktan memnun olup olmadığı, kendisini Türkiye'de nasıl hissettiği, insanlarla ilişki kurmada zorluk çekip çekmediği, öğrenimden sonra ülkesine dönüp dönmeyeceği sorulmuştur. Türkiye'de yetişen öğrencilere de yaşları ve cinsiyetleri sorulmuştur.

Uygulama

Araştırmaya gönüllü olarak katılan araştırma grubuna bilgi formu ile UCLA yalnızlık ölçeği, uygun zamanları belirlendikten sonra uygulanmıştır.

Verilerin Analizi

Elde edilen veriler , Ege Üniversitesi Bilgisayar merkezinde analiz edilmiştir. Verilerin istatistiksel analizlerinde varyans analizi, F ve t değerlerinden yararlanılmıştır.

3. BULGULAR

Bu bölümde araştırmadan elde edilen veriler tablo 1 ve tablo 2 'de verilmiştir.

Tablo 1'de Türk Cumhuriyetlerinden gelen öğrencilerle Türkiye'de yetişen öğrencilerin yalnızlık düzeyleri karşılaştırılmaktadır.

Tablo 1

Türk Cumhuriyetlerinden Gelen Üniversite Öğrencileriyle Türkiye'de Yetişen Öğrencilerin Sayıları Yalnızlık Puan Ortalamaları, Standart Sapma ve t değerleri

Öğrenciler	N	\bar{X}	ss	t
Türk Cumhuriyetlerinden Gelenler	45	42.1	10.5	1.94*
Türkiye'de yetişenler	45	38.24	8.21	

Sd: 88 *p<0.05

Tablo 1'de görüldüğü gibi Türk Cumhuriyetlerinden gelen üniversite öğrencilerinin yalnızlık düzeyleri, Türkiye'de yetişen öğrencilerin yalnızlık düzeylerinden anlamlı derecede (p<0.05) yüksek bulunmuştur.

Tablo 2'de Türk Cumhuriyetlerinden Gelen Üniversite öğrencilerinin yalnızlık düzeyleri ile ilgili değişkenlerin varyans analizi sonuçları görülmektedir.

Tablo 2

Türk Cumhuriyetlerinden Gelen Üniversite Öğrencilerinin Yalnızlık Düzeyleri ile İlgili Değişkenler Sayı (N) Yalnızlık Puan Ortalaması (\bar{X}), Standart Sapma (ss), Serbestlik Derecesi (sd), F ve t Değerleri

Değişkenler		Sayı	\bar{X}	ss	sd	F	t
a) Cinsiyet	Kız	22	39.14	8.98	43		-1.90*
	Erkek	23	44.9	11.2			
b) Geldiği Ülke	Azerbaycan	31	42.13	9.30	3,41	0.05	
	Kırgızistan	1	39.00	*			
	Kazakistan	9	41.78	13.75			
	Türkmenistan	4	43.25	15.33			
c) Kaç yıldır Türkiye'de Okumakta	1 yıl	4	49.00	2.45	2,42	0.96	
	2 yıl	19	41.63	10.60			
	3 yıl	22	41.23	11.08			
d) Türkiye'de yaşamaktan memnun olup olmadığı	Evet	32	39.09	8.20	43		3.34**
	Hayır	13	49.5	12.1			
e) Türkiye'de kendisini Nasıl hissettiği	Çok yalnız	8	47.000	12.166	3,41	3.73*	
	Yabancı	11	48.182	12.687			
	Kötü	14	38.000	7.190			
	Farkı yok	12	38.000	6.578			
f) İnsanlarla ilişki Kurmada zorluk çekip Çekmediği	Evet	18	47.0	12.7	43		2.75**
	Hayır	27	38.81	7.22			
g) Ülkelerine dönme Dönme isteği	Evet	18	44.44	13.46	2,42	0.93*	
	Hayır	5	43.00	4.30			
	Kararsızım	22	39.95	8.37			

*p<0.05

**p<0.01

a) Cinsiyet

Cinsiyet değişkenine göre, erkeklerin yalnızlık puan ortalaması (\bar{X} =44.9), kızlarınkinden (\bar{X} =39.14) daha yüksek çıkmıştır. Aralarındaki fark (p= 0.064) önemli kabul edilebilir.

b) Geldiği Ülke

Türk Cumhuriyetlerinden gelen öğrencilerin 31'i (%69) Azerbaycan'dan, 1'i (%2'si) Kırgızistan'dan, 9'u (%20) Kazakistan'dan, 4'ü (%9) Türkmenistan'dan gelmişlerdir. Öğrencilerin geldiği ülke ile yalnızlık düzeyleri arasında önemli bir farklılık çıkmamıştır. Yalnızlık puan ortalamalarına bakıldığında Türkmenistan'dan gelenlerin yalnızlık puanlarının (\bar{X} =43.25) diğer ülkelerden gelenlere göre daha yüksek olduğu görülebilir.

c) Türkiye'de bulunma süresi

Öğrencilerin 4'ü (%10) 1, 19'u (%42) 2, 22'si (%48) 3 yıldır Türkiye'de bulunmaktadır. Öğrencilerin Türkiye'de bulunma süresi ile yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişki anlamlı değildir. Ülkemizde 1 yıldan beri bulunanların yalnızlık puan ortalaması (\bar{X} = 49.00), 2 yıl (\bar{X} = 41.63) ve 3 yıl (\bar{X} = 41.23) bulunanlardan daha yüksek bulunmuştur.

d) Türkiye'de yaşamaktan memnun olup olmadığı

Öğrencilerin 32'si (%71) Türkiye'de yaşamaktan memnun, 13'ü (%29) memnun olmadıklarını ifade etmişlerdir. Türkiye'de yaşamaktan memnun olmayanların yalnızlık düzeyleri, memnun olanların yalnızlık düzeylerinden önemli derecede (P<0.01) yüksek çıkmıştır.

e) Türkiye'de kendisini nasıl hissettiği

Öğrencilerin 8'i (%18) kendilerini Türkiye'de çok yalnız, 11'i (%25) yabancı, 14'ü (%31) kötü hissettiklerini, 12'si (%27) farklı hissetmediklerini ifade etmişlerdir. Öğrencilerin kendisini Türkiye'de nasıl hissettiği ile yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişki p<0.05 düzeyinde anlamlıdır. Türkiye'de kendilerini yabancı olarak hissedenler en yalnız olanlardır. Bunu sırasıyla çok yalnız hissedenler, kötü ve farklı görmeyenler izlemektedir.

f) Türkiye’de İnsanlarla İlişki Kurmada Zorluk Çekip Çekmediği

Öğrencilerin 18’i (%40) Türkiye’de insanlarla ilişki kurmakta zorluk çektiğini, 27’si (%60) çekmediğini bildirmişlerdir. Türkiye’de insanlarla ilişki kurmada zorluk çekenlerin yalnızlık düzeyi, zorluk çekmeyenlerden $p<0.01$ düzeyinde yüksek çıkmıştır.

g) Ülkelerine Dönme-Dönmeme İsteği

Öğrencilerin 18’i (%40) ülkelerine dönmek istediklerini, 5’i (%11) istemediklerini, 22’si (%49) kararsız olduklarını söylemişlerdir. Aralarındaki ilişki istatistiksel olarak önemli değildir. Ülkelerine dönmek isteyenlerin yalnızlık puan ortalaması ($\bar{X}= 44.44$) dönmek istemeyenlerden ($\bar{X}= 43.00$) ve kararsız olanlardan ($\bar{X}= 39.95$) daha yüksek bulunmuştur.

4. TARTIŞMA

Bu bölümde analiz edilen değişkenlere ait bulgular tartışılmıştır.

1. Araştırmada, beklendiği gibi Türk Cumhuriyetlerinden gelen üniversite öğrencilerinin yalnızlık düzeyleri, Türkiye’de yetişen öğrencilerin yalnızlık düzeylerinden önemli ($p<0.05$) derecede yüksek çıkmıştır. Türk Cumhuriyetlerinden gelen öğrenciler, Türkiye’deki sosyal ilişkilerini istediklerinden daha doyumsuz yaşıyor olabilirler. Çünkü sosyal ilişkiler ve anlamı toplumdan topluma değişmektedir. Bir toplumda yeni yaşamaya başlayan birey henüz sosyal destek alacak bir çevre oluşturamamış olabilir. Sosyal destek almayan bireylerin yalnızlık düzeylerinin, alanlardan daha yüksek olduğu bulunmuştur (Jones ve Moore 1989, Rokarch 1989). Türkiye’deki yalnızlık duygusunu sıla özlemi, yeni arkadaşlar edinme ve insanlarla etkileşimde karşılaşılan güçlükler, sosyal koşulların farklılığı artırabilir. Bir araştırmada çekingenlik, fiziksel çekicilikten yoksun olma, utangaçlık ve sosyal ilişki kurma güçlüğü, yalnızlıkta anlamlı derecede bağıntılı bulunmuştur (Lamm, 1987: 161-164). Bu çalışmaya benzer bir araştırma, Hojat tarafından yapılmıştır. Araştırmacı, Amerikan kolejlerinde öğrenim gören İran’lı öğrencilerin yalnızlık düzeylerinin, Amerikalı öğrencilerin yalnızlık düzeylerinden anlamlı derecede yüksek olduğunu bulmuştur (Hojat 1982: 917-925). Bu sonuçlar sosyal ve duygusal soyutlanmayı düşündürülebilir. Sosyal soyutlanmada aile, arkadaş ve tanıdıklardan oluşan sosyal ilişkiler ağı yetersizdir; duygusal soyutlanmada da derin bir duygusal yaşantı gereksinimi karşılanamamaktadır.

2 a) Türk cumhuriyetlerinden gelen erkeklerin ($\bar{X}= 44.9$) kızlardan ($\bar{X}= 39.14$) daha yalnız oldukları görülmüştür. Bu sonuç, bu konuda yapılan bazı araştırma sonuçlarıyla paralellik göstermektedir. Örneğin yalnızlık ve cinsiyet ilişkisi incelenen araştırmalarda erkeklerin, kızlardan daha yalnız oldukları bulunmuştur (Duru 1995, Yaşar 1999, Buluş 1996, Schultz N. Ve Jr. Dewayne Moore 1986).

b) Türk Cumhuriyetlerinden gelen öğrencilerin geldikleri ülke ile yalnızlık düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki görülmemiştir. Bu konuda öğrenci sayısı daha çok olan gruplarla yeni araştırmalar yapılabilir.

c) Türkiye’de öğrencinin bulunma süresi ile yalnızlık düzeyi arasındaki ilişki anlamlı çıkmamıştır. Yalnız yeni gelenlerin, 2 ve 3 yıldır bulunanlara göre yalnızlık düzeyleri daha yüksektir.

d) Türkiye’de yaşamaktan memnun olmayanların yalnızlık düzeyleri, memnun olanların yalnızlık düzeylerinden anlamlı derecede ($p<0.01$) yüksek bulunmuştur. Bu sonuç öğrencinin yaşamak istediği sosyal ilişkilerle yaşadıkları arasındaki farkı düşündürülebilir.

e) Öğrencinin Türkiye’de kendisini nasıl hissettiği ile yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişki anlamlıdır ($p<0.05$). Yalnızlık puanı ($\bar{X}= 48.182$) en yüksek olanlar kendilerini Türkiye’de yabancı gibi görenlerdir. Bunu çok yalnız ($\bar{X}= 47$) ve kötü ($\bar{X}= 38.00$) hissedenler ve farkı yok ($\bar{X}= 38.000$) diyenler izlemektedir. Bu beklenen bir sonuçtur. Yalnızlıkla ilgili yapılan araştırma sonuçları da bu bulguyu desteklemektedir.

f) Türkiye’de insanlarla ilişki kurmada zorluk çekenlerin yalnızlık düzeyleri, çekmeyenlerden anlamlı derecede yüksektir. İnsanlarla ilişki kurmada zorluk çekmenin nedeni yalnız insanların düşük benlik saygısı, olumsuz değerlendirilme beklentisi, güvensizlik, çekingenlik, sosyal tepkide bulunamama, sosyal duyarsızlık ve karşı cinsten biri ile arkadaşlık kurmadan kaçınma gibi literatürde bulunan kişilik özelliklerine bağlanabilir.

g) Ülkelerine dönmek isteyenlerin yalnızlık puanları ($\bar{X}= 44.44$), dönmek istemeyenlerin yalnızlık puanlarından ($\bar{X}= 43.00$) daha yüksek bulunmuştur. Bu sonuç yalnızlık düzeyi ile sosyal uyumsuzluk arasındaki ilişkiyle açıklanabilir.

Araştırmanın bulguları arasında da bir tutarlılık vardır. Türkiye’de yaşamaktan memnun olmayanların, kendisini yabancı ve kötü hissedenlerin, insanlarla ilişki kurmakta güçlük çeken ve ülkelerine dönmek isteyenlerin yalnızlık düzeyleri diğerlerine göre yüksek çıkmıştır.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırmada Türk Cumhuriyetlerinden gelen üniversite öğrencilerinin yalnızlık düzeyleri Türkiye’de yetişen öğrencilerin yalnızlık düzeylerinden anlamlı derecede yüksek çıkmıştır.

Türk Cumhuriyetlerinden gelen öğrencilerin yalnızlık düzeylerini anlamlı derecede etkileyen değişkenler cinsiyet, Türkiye’de yaşamaktan memnun olup olmadığı, Türkiye’de kendisini nasıl hissettiği, insanlarla ilişki kurmada zorluk çekip çekmediğidir. Geldiği ülke, Türkiye’de bulunma süresi ve ülkelerine dönme dönmeme isteği ile öğrencilerin yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişkiler istatistiksel olarak anlamlı çıkmamıştır.

Türk Cumhuriyetlerinden gelen üniversite öğrencilerinin yalnızlık sorunlarıyla ilgili olarak aşağıdaki öneriler sunulabilir.

1. Öğrencilere daha çok sosyal destek sağlayacak programlar hazırlanabilir.
2. Öğrencilere yönelik psikolojik yardım hizmetleri artırılabilir.
3. Üniversite ortamının olanakları boş zaman uğraşları ve hobiler için geliştirebilir.
4. Üniversite ve yerel yönetim işbirliği ile gençlik merkezleri açılabilir.

KAYNAKLAR

- Bilgin, Nuri. (1998). **Sosyal Psikolojiye Giriş** İzmir: Ege Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- Brehm, Sharon S.(1985) **İntimate Relationship**. New York: Random House.
- Buluş, Mustafa (1996). Ergen Öğrencilerde Denetim Odağı. Yalnızlık İlişkisi İzmir: Basılmamış : Yüksek Lisans Tezi. DEÜ. Sosyal Bilimler Enstitüsü
- Duru, Erdinç (1995). Üniversite Öğrencilerinde Yabancılaşma ve Yalnızlık Düzeyi İlişkisi.İzmir: Basılmamış Yüksek Lisans tezi. DEÜ. Sosyal Bilimler Enstitüsü
- Goswick, Ruth Ann ve Warren H.Jones “ Loneliness, Self- Concept and Adjustment” **The Journal of Psychology** , 1981,107.237-240
- Hojat, Mohammadreza. (1982). Psychometric Characteristics of the UCLA Loneliness Scale: A Study with Iranian College Students_ **Educational and Psychological Measurement** 42 s. 917-925.
- Jones,warren H, Bruce N. Carpenter ve DianaQuintana “Personality and Interpersonal Predictors of Loneliness in two Culters” **Juornal of Personality and Social Psychology** 1985 s.48 No:6 ss: 1503 -1511
- Jones,Warren H., J.E.Freemon ve Ruth Ann Groswick(1981)“ The Persistence of Loneliness: Self and other Determinants” **Journal od Personality** 49:1 ss:28-48
- Jones.Warren H. ve Teri L. Moore.(1989) “Loneliness and Social Support”,**Loneliness Theory , Research and Applications** Ed.R.Crandall, Nembury Park, California, ss. 145-155.
- Lamm, Helmut ve Ekkehard. Stephan (1987) “Loneliness Among German University Students: Some Correlates “**Social Behavior and Personality**, 15 (2), 161-164)
- Rokach. Ami(1989) “Antecetents of Loneliness: A Factorial Analysis” **Journal of Psychology** 123(4) 369-384.

Schultz, Norman R. Ve Dewayne, Moore (1986). "The Loneliness Experience of College Students: Sex Differences Personality and Social Psychology Bulletin, Vol. 12. No: 1, March 111-119.

Yaşar, Kader. (1999) Lise Öğrencilerinin Kendini Değerlendirme Düzeylerinin ve Yalnızlık Sorunlarının Karşılaştırılması Üzerine Bir İnceleme. İzmir: Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. DEÜ. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.